

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015767	Politécnico de Santiago	Santiago de Compostela	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
MAM	Madeira, moble e cortiza	CD1MAM001100	Carpintaría e moble	Ciclos formativos de grao básico	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP3159	Itinerario persoal para a empregabilidade básico	2024/2025	2	60	60
MP3159_12	Prevención de riscos laborais	2024/2025	2	30	30
MP3159_22	Autocoñecemento, orientación cara á vida adulta e empregabilidade	2024/2025	2	30	30

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	FERNANDO ANICETO GALLEGO OTERO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O Real Decreto 127/2014, de 28 de febreiro e o Decreto 107/2014, do 4 de setembro regulan os aspectos específicos da formación profesional básica das ensinanzas de formación profesional do sistema educativo.

O título profesional básico en Carpintaría e moble queda identificado polos seguintes elementos:

- ¿ Denominación: Carpintaría e moble.
- ¿ Nivel: formación profesional básica.
- ¿ Duración: 2.000 horas.
- ¿ Familia profesional: Madeira, Moble e Cortiza.
- ¿ Referente europeo: CINE-3.5.3 (Clasificación Internacional Normalizada da Educación).

A competencia xeral do título profesional básico en Carpintaría e Moble consiste en realizar operacións básicas de fabricación, instalación e montaxe de elementos de carpintaría e moble, mecanizando madeira e derivados, acondicionando superficies, aplicando produtos de acabado e auxiliando nos procesos de tapizado, colaborando na elaboración de produtos coa estética e vos acabamentos requiridos, operando coa calidade indicada, cumprindo as normas de prevención de riscos laborais e protección ambiental correspondentes, e comunicándose oralmente e por escrito en linguas galega e castelá, así como nalgunha lingua estranxeira.

Con carácter xeral, son ciclos formativos de grao básico, os vinculados a estándar de competencia de nivel 1 do Catálogo Nacional de Estándar de Competencias Profesionais, que teñen por obxecto a adquisición das competencias profesionais e para a empleabilidade, así como das competencias da aprendizaxe permanente ao longo da vida.

O alumnado deste ciclo exercerá a súa actividade en pequenas, medianas e grandes empresas, por conta allea ou propia, dedicadas á fabricación e á instalación de elementos de carpintaría e moble, así como á aplicación de produtos de acabado e tapizado de mobles en xeral.

As ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:

- ¿ Montador/ora de produtos de ebanistaría en xeral.
- ¿ Montador/ora de mobles de madeira ou similares.
- ¿ Montador/ora produtos de madeira excepto ebanistaría.
- ¿ Montador/ora de envases e embalaxes de madeira e similares.
- ¿ Acabador/ora de mobles de madeira.
- ¿ Acoitelador/ora e vernizador/ora de parqué.
- ¿ Vernizador/ora e lacador/ora de artesanía de madeira.
- ¿ Vernizador/ora e lacador/ora de mobles de madeira.
- ¿ Operador/ora de tren de acabado de mobles.
- ¿ Embalador/ora, empaquetador/ora e etiquetador/ora á man.
- ¿ Peón da industria da madeira e da cortiza.
- ¿ Tapiceiro/a de mobles.

Os ciclos formativos de grao básico constarán de tres ámbitos e proxecto seguintes:

c) ¿Ámbito Profesional, que incluirá os módulos profesionais que desenvolvan, polo menos, a formación necesaria para obter un certificado profesional de Grao C, vinculado a estándar de competencia de nivel 1 do Catálogo Nacional de Estándar de Competencias Profesionais, e que incluirá o módulo de Itinerario persoal para a empleabilidade.

d) ¿Proxecto intermodular de aprendizaxe colaborativo vinculado ao tres ámbitos anteriores, para toda a duración do ciclo formativo

O ámbito profesional terá un currículo organizado en módulos profesionais definidos na normativa que estableza cada título, e incluirá o módulo profesional de itinerario persoal para a empleabilidade, nos termos recolleitos no anexo III

As competencias profesionais, persoais e sociais, e as competencias para a aprendizaxe permanente do título profesional básico en Carpintaría e Moble son as que se relacionan: l) Actuar de xeito saudable en contextos cotiáns que favorezan ou desenvolvemento persoal e social, analizando hábitos e influencias positivas para a saúde humana.

n) Obter e comunicar información destinada á autoaprendizaxe e ao seu uso en distintos contextos do seu ambiente persoal, social ou profesional mediante recursos ao seu alcance e vos propios das tecnoloxías da información e da comunicación.

r) Adaptarse ás novas situacións laborais orixinadas por cambios tecnolóxicos e organizativos na súa actividade laboral, utilizando as ofertas formativas ao seu alcance e localizando vos recursos mediante as tecnoloxías da información e da comunicación.

s) Cumprir as tarefas propias do seu nivel con autonomía e responsabilidade, empregando criterios de calidade e eficiencia non traballo asignado e efectuándoo de forma individual ou como membro dun equipo.

ou) Asumir e cumprir as medidas de prevención de riscos e seguridade laboral na realización das actividades laborais, evitando danos persoais, laborais e ambientais.

w) Actuar con espírito emprendedor, iniciativa persoal e responsabilidade na elección dos procedementos da súa actividade profesional.

x) Exercer os dereitos e cumprir as obrigas derivadas da súa actividade profesional, de acordo co establecido na lexislación vixente, participando activamente na vida económica, social e cultural.

Os obxectivos xerais deste ciclo formativo relacionados con este módulo son os seguintes:

t) Comparar e seleccionar recursos e ofertas formativas existentes para a aprendizaxe ao longo da vida, para adaptarse ás novas situacións laborais e persoais.

u) Desenvolver a iniciativa, a creatividade e ou espírito emprendedor, así como a confianza en si mesmo/a, a participación e ou espírito crítico, para resolver situacións e incidencias da actividade profesional ou de índole persoal.

v) Desenvolver traballos en equipo asumindo os deberes, cooperando coas demais persoas con tolerancia e respecto, para a realización eficaz das tarefas e como medio de desenvolvemento persoal.

w) Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para informarse, comunicarse, aprender e facilitar as tarefas laborais.

x) Relacionar os riscos laborais e ambientais coa actividade laboral, co propósito de utilizar as medidas preventivas correspondentes para a protección persoal, evitando danos ambientais e ás demais persoas.

e) Desenvolver as técnicas da súa actividade profesional asegurando a eficacia e a calidade no seu traballo, e propor, se procede, melloras nas actividades de traballo.

z) Recoñecer os dereitos e deberes como axente activo na sociedade, tendo en conta o marco legal que regula as condicións sociais e laborais, para participar na cidadanía democrática.

Para iniciar a formación en empresa, o alumnado deberá ter cumpridos o dezaseis anos. Ademais, as administracións educativas garantirán que adquiren as competencias e os contidos relativos aos riscos específicos e as medidas de prevención nas actividades profesionais correspondentes ao perfil profesional de cada título profesional básico, segundo requírase na normativa vixente en materia de prevención de riscos laborais

Os criterios pedagóxicos empregados no desenvolvemento dos programas formativos dos ciclos formativos regulados adaptaranse ás características específicas das persoas en formación, adoptando preferentemente unha organización do currículo por proxectos de aprendizaxe colaborativo desde unha perspectiva aplicada, e fomentarán o desenvolvemento de habilidades sociais e emocionais, o traballo en equipo e a utilización das tecnoloxías da información e a comunicación. Proporcionaranse os apoios necesarios para remover as barreiras de aprendizaxe, de acceso á información e á comunicación e garantir a igualdade de oportunidades

--

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A prevención de riscos: conceptos básicos	Concepto de saúde, relación entre traballo e saúde, definicións básicas sobre PRI, condicións de traballo e danos á saúde do traballador.	4	7
2	Medidas de prevención e protección.	Principios de acción preventiva, técnicas de prevención e protección (colectivas e individuais), sinalización.	6	10
3	Principais factores de risco e a súa prevención	Factores de risco laborais, medidas de prevención e protección	10	17
4	A Xestión da prevención.	Dereitos e deberes en materia de prevención de riscos, xestión e organización da prevención na empresa, representación dos traballadores, organismos públicos.	6	10
5	Medidas de emerxencia e primeiros auxilios	Plan de emerxencia e evacuación, primeiros auxilios, RCP, traumatismos, feridas, queimaduras, hemorraxias, fracturas, intoxicacións, o botiquín.	4	6
6	Orientación profesional e desenvolvemento de habilidades sociolaborais	Autocoñecemento, traballo en equipo, negociación, toma de decisións e oportunidades profesionais	15	25
7	A procura de emprego	DAFO, procura de emprego, fontes de información, CV, entrevista de traballo, traballar en Europa, emprego público	15	25

4. Por cada unidade didáctica
4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A prevención de riscos: conceptos básicos	4

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Adquire as competencias necesarias para o desempeño das funcións de nivel básico en prevención de riscos laborais consonte o establecido no Real decreto 39/1997	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Valorouse a importancia da cultura preventiva en todos os ámbitos e as actividades da empresa ou do organismo equiparado, relacionando as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora, identificando e clasificando os factores de risco na actividade e os danos derivados destes, especialmente as situacións de risco máis habituais nas contornas de traballo do sector profesional relacionado co título
CA1.1.1 Valorouse a importancia da cultura preventiva en todos os ámbitos e as actividades da empresa ou do organismo equiparado, relacionando as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.2 Clasifícaronse e describíronse os tipos de danos profesionais relacionados co perfil profesional do título, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral: principios de acción preventiva.</p> <p>Traballo e saúde: riscos profesionais. Factores de risco. Condicións de traballo.</p> <p>Danos derivados do traballo. Accidentes de traballo e doenzas profesionais. Outras patoloxías derivadas do traballo.</p>

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Medidas de prevención e protección.	6

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Adquire as competencias necesarias para o desempeño das funcións de nivel básico en prevención de riscos laborais consonte o establecido no Real decreto 39/1997	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Identifícaronse as técnicas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar os danos na súa orixe e minimizar as súas consecuencias, con especial atención ao sector produtivo do ciclo formativo

Criterios de avaliación
CA1.4.1 Identifícaronse as técnicas de prevención que se deben aplicar para evitar os danos na súa orixe e minimizar as súas consecuencias, con especial atención ao sector produtivo do ciclo formativo
CA1.4.2 Determináronse as medidas de protección que se deben aplicar para evitar os danos na súa orixe e minimizar as súas consecuencias, con especial atención ao sector produtivo do ciclo formativo
CA1.8 Determináronse os requisitos e condicións para a vixancia da saúde da persoa traballadora e a súa importancia como medida de prevención
CA1.9 Distinguíronse os principios de acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras.
0CA1.10 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.
CA1.11 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos.

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Sinalizacións de seguridade</p> <p>Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu entorno laboral</p> <p>Protección de persoas especialmente sensibles a determinados riscos.</p> <p>Medidas de protección colectiva e individual.</p> <p>Principais medidas de prevención e protección.</p>

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Principais factores de risco e a súa prevención	10

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Adquire as competencias necesarias para o desempeño das funcións de nivel básico en prevención de riscos laborais consonte o establecido no Real decreto 39/1997	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Valorouse a importancia da cultura preventiva en todos os ámbitos e as actividades da empresa ou do organismo equiparado, relacionando as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora, identificando e clasificando os factores de risco na actividade e os danos derivados destes, especialmente as situacións de risco máis habituais nas contornas de traballo do sector profesional relacionado co título
CA1.1.2 Identifícanse e clasifícanse os factores de risco na actividade e os danos derivados destes, especialmente as situacións de risco máis habituais nas contornas de traballo do sector profesional relacionado co título.
CA1.1.3 Valoráronse os factores de risco e os danos derivados destes nas situacións de risco máis habituais do seu sector.
CA1.4 Identifícanse as técnicas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar os danos na súa orixe e minimizar as súas consecuencias, con especial atención ao sector produtivo do ciclo formativo
CA1.4.3 Aplicáronse as medidas de prevención e protección para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse para as situacións de risco máis habituais do seu sector.
CA1.4.4 Valoráronse as medidas prevención e de protección que se deben aplicar nas situacións de risco máis habituais do seu sector.
CA1.12 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional do título

4.3.e) Contidos

Contidos
<p>0 Medidas de protección colectiva e individual.</p> <p>Riscos ligados ás condicións de seguridade.</p> <p>Riscos ligados ás condicións ergonómicas.</p> <p>Riscos ligados ás condicións psicosociais.</p> <p>Riscos ligados ao ambiente de traballo.</p> <p>Protección de persoas especialmente sensibles a determinados riscos.</p>

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	A Xestión da prevención.	6

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Adquire as competencias necesarias para o desempeño das funcións de nivel básico en prevención de riscos laborais consonte o establecido no Real decreto 39/1997	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Determináronse os principais dereitos e deberes en materia de prevención de riscos laborais
CA1.6 Clasifícanse as formas de xestión da prevención e de participación das persoas traballadoras na empresa ou no organismo equiparado, en relación coa prevención de riscos laborais
CA1.6.1 Clasifícanse as formas de xestión da prevención na empresa ou no organismo equiparado, en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.
CA1.6.2 Clasifícanse as formas de participación das persoas traballadoras na empresa ou no organismo equiparado, en relación coa prevención de riscos laborais
CA1.13 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo simulado, relacionado co sector da actividade do título

4.4.e) Contidos

Contidos
Representación das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos na empresa ou organismo equiparado.
Organización e xestión de prevención na empresa.
O plan de prevención.
0Dereitos e deberes básicos en materia de prevención de riscos laborais.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Medidas de emerxencia e primeiros auxilios	4

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Adquire as competencias necesarias para o desempeño das funcións de nivel básico en prevención de riscos laborais consonte o establecido no Real decreto 39/1997	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.5 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia
CA1.7 Identifícanse as primeiras intervencións para realizar en caso de emerxencias e primeiros auxilios, así como a composición e o uso da caixa de primeiros auxilios
CA1.7.1 Identifícanse as primeiras intervencións para realizar en caso de emerxencias e primeiros auxilios.
CA1.7.2 Identifícase a composición e o uso da caixa de primeiros auxilios.

4.5.e) Contidos

Contidos
Plan de emerxencia e evacuación. O botiquín de primeiros auxilios.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Orientación profesional e desenvolvemento de habilidades sociolaborais	15

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve actividades de autoconecemento que lle permitan orientarse a campos profesionais motivadores nos que poida despregar todas as súas capacidades	NO
RA2 - Desenvolve habilidades sociais concretas que se demostraron como fundamentais á hora de atopar un emprego e mantelo	NO

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Accede á información dos posibles itinerarios académicos e/ou profesionais que teña ao seu alcance a través da investigación e a reflexión libre de estereotipos vocacionais	NO
RA4 - Pon en marcha un itinerario propio analizando as opcións educativas e profesionais, valorando as vantaxes e os inconvenientes de cada unha delas e examinando as que mellor se axusten ás súas posibilidades e ás súas preferencias	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Avaliáronse as motivacións, as habilidades, as destrezas e os intereses propios no marco dun proceso de autoconecemento
CA1.2 Determináronse as competencias persoais e sociais con valor para o emprego
CA1.3 Valorouse o concepto de autoestima no proceso de procura de emprego
CA1.5 Identificáronse expectativas de futuro para a inserción profesional, analizando competencias, intereses e destrezas persoais.
CA2.1 Valorouse a importancia das competencias persoais e sociais na empregabilidade
CA2.2 Aplicáronse estratexias para canalizar as emocións de xeito asertivo nas relacións con outras persoas, diferenciándoas de condutas agresivas e/ou pasivas
CA2.4 Identificáronse os beneficios do traballo en equipo, así como as diferentes formas de levalo a cabo
CA2.5 Reaccionouse de xeito flexible e positivo ante conflitos e situacións novas, aproveitando as oportunidades e xestionando as dificultades, e facendo uso de estratexias relacionadas coa intelixencia emocional
CA3.2 Identificáronse os itinerarios académicos e profesionais afíns aos seus intereses e valoráronse as opcións que mellor se axusten aos seus perfís profesionais e ás súas preferencias
CA4.1 Valoráronse as vantaxes e os inconvenientes de cada unha das opcións posibles
CA4.2 Analizáronse e seleccionáronse as opcións que máis se axusten aos seus perfís profesionais
CA4.3 Realizouse un proceso de toma de decisións identificando o itinerario académico e profesional persoal, a partir das súas preferencias profesionais, dos seus intereses e das súas metas, no marco dun proxecto profesional

4.6.e) Contidos

Contidos
Autocoñecemento, autonomía persoal e autopercepción.
Autoanálise e toma de decisións académicas e profesionais.
Pegada e reputación dixital. Xestión de identidades dixitais: persoal e profesional.
Aspiracións e metas: definición de obxectivos profesionais.
Axudas e recursos para superar carencias e afrontar retos persoais: probas obxectivas e tests psicométricos.
Análise e avaliación do potencial profesional. DAFO persoal.
Capacidade autocrítica. Iniciativa persoal. Pensamento creativo.
Autoestima: confianza, perseveranza e seguridade nun mesmo.
Equipos de traballo. Importancia do traballo colaborativo. Liderado como trazo da personalidade.
Ferramentas dixitais na interacción coas demais persoas. Networking.
Conflito: concepto, causas, tipos e resolución. Negociación.
Habilidades de organización e xestión.
0Información sobre a estrutura do sistema educativo.
Itinerarios académicos: información sobre as opcións para cursar na formación profesional, noutros estudos postobrigatorios e nos estudos superiores.
Definición e análise do sector profesional. O teu título: sector produtivo, ocupacións e postos de traballo.
Avaliación das alternativas e da decisión tomada.
Toma de decisións na orientación académica e profesional.
Aspiracións e metas: definición do obxectivo que se queira conseguir.
Análise dos intereses, as aptitudes e as motivacións persoais para a carreira profesional.
Identificación de itinerarios formativos relacionados.
Fontes de información.

Contidos
Organización dunha conduta decisoria: que quero facer, que podo facer, onde o podo facer.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	A procura de emprego	15

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve actividades de autoconhecimento que lle permitan orientarse a campos profesionais motivadores nos que poida despregar todas as súas capacidades	NO
RA2 - Desenvolve habilidades sociais concretas que se demostraron como fundamentais á hora de atopar un emprego e mantelo	NO
RA3 - Accede á información dos posibles itinerarios académicos e/ou profesionais que teña ao seu alcance a través da investigación e a reflexión libre de estereotipos vocacionais	NO
RA5 - Coñece as estratexias de acceso ao mercado de traballo por conta allea e utiliza as ferramentas necesarias para o proceso de inserción laboral	SI

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Identifícanse as fortalezas, as debilidades, as ameazas e as oportunidades propias para a inserción profesional, así como as estratexias para lles sacar o maior proveito
CA2.3 Puxéronse en práctica técnicas de presentación orais e escritas para unha comunicación efectiva e afectiva, e valorouse a súa importancia como recurso persoal para a empregabilidade
CA3.1 Determinouse a realidade da contorna sociolaboral actual
CA3.3 Valorouse a importancia da formación permanente como factor clave para o emprego e a adaptación ao cambio
CA5.1 Analizouse a procura de emprego como un proceso
CA5.2 Identifícanse as fontes de información de acceso ao emprego

Criterios de avaliación

CA5.3 Analizáronse as técnicas utilizadas para a procura de emprego por conta allea

CA5.4 Puxéronse en práctica as ferramentas que permitan unha procura de emprego óptima

4.7.e) Contidos
Contidos

Identificación de intereses, capacidades, motivacións, aptitudes, fortalezas e debilidades persoais para o proxecto profesional ao que se aspire.

Estratexias para superar as eivas de comunicación.

Habilidades sociais e habilidades de comunicación.

Servizos de orientación profesional. Orientación académico-profesional para a igualdade de oportunidades.

Itinerarios académico-profesionais: información sobre traxectorias académico-profesionais na lexislación vixente.

Transición á vida activa.

Información xeral sobre sectores económicos e produtivos.

Servizos de orientación académica. Programas, oportunidades e axudas para a formación.

Retos da revolución dixital.

Formación permanente na traxectoria laboral e profesional como factor clave para a adaptación ao cambio.

Emprendedurismo: emprendemento e intraemprendemento.

Ferramentas dixitais no proceso de procura de emprego.

Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.

Fontes de procura de emprego. Información xeral para a procura activa de emprego e de alternativas.

Traballo por conta allea e por conta propia.

Entrevista de traballo.

Contidos

Información sobre a elaboración e a presentación da carta de presentación e do currículo persoal: tipos e contido.

Traballo na Administración pública.

Axudas e recursos para superar carencias e afrontar retos profesionais: axudas e subvencións á creación de empresas.

Oferza de traballo. Selección de ofertas e perfil da persoa candidata.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os mínimos exixibles para acadar a avaliación positiva son os que se corresponden cos contidos básicos do currículo.

Para verificar que o alumnado acadou os resultados de aprendizaxe serán avaliados con PROBAS ESCRITAS e TRABALLOS.

Criterios de cualificación:

O cálculo da nota final do módulo obtense da suma de dous factores:

- Probas individuais escritas: 50% sobre o total da nota
- Traballos prácticos entregados: 25% sobre o total da nota. En caso de non haber traballos para entregar na avaliación ou trimestre, o peso da nota da proba escrita será o 75% da nota final da respectiva avaliación.
- Entrega da libreta de clase cos apuntes dados na clase ao longo do trimestre: 25% sobre o total da nota

Realízase como mínimo unha proba escrita por avaliación ou trimestre. A cualificación de cada avaliación obtense facendo a media ponderada das notas obtidas nas probas e, de habelos, dos traballos, tendo en conta os pesos (en porcentaxe) que se indicaron anteriormente.

Para superar o módulo será necesario acadar unha puntuación mínima dun 5 sobre 10. Cando a puntuación non sexa un número enteiro redondearase á puntuación enteira inmediatamente superior ou inferior.

Perderase o dereito á avaliación continua cando as faltas de asistencia a clase superen o 10% do total de horas do módulo.

No caso de non aprobar a avaliación, os alumnos poderán recuperala mediante unha proba escrita que se realizará ao comezo da seguinte avaliación. Na 3ª avaliación farase tamén a recuperación ao remate da mesma e antes da proba final da materia.

A cualificación da avaliación ordinaria de xuño obtense facendo a media aritmética das cualificacións de cada avaliación.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

1. Alumnado que non supere alguna das e avaliacións e teña que recuperala antes da avaliación final.

Os alumnos que en cada avaliación non acaden os mínimos exixibles e que sexan cualificados como suspensos terán que facer unha proba escrita de recuperación que se realizará ao longo do primeiro mes (aproximadamente) da seguinte avaliación. Aqueles alumnos que non aproben a 3ª avaliación tamén poderán recuperala nunha proba que se realizará antes da proba final.

Ao final de curso, aqueles alumnos que teñan dúas ou tres avaliacións suspensas ou ben a media aritmética das tres avaliacións é menor a 5 , terán unha proba final, que se realizará nos últimos días de curso, e na que se avaliarán da materia correspondente a/s avaliación/s pendente/s.

2. Alumnado que non supere o módulo pero promociona a 2º curso

- A partir do informe de avaliación individualizado do alumno/a do curso anterior, o docente propondrá actividades de recuperación dos elementos mínimos curriculares das UD que se consideren pendentes. As entregas dos traballos de recuperación deberán realizarse no prazo estimado para cada alumno.

- Realizaránse dúas probas de recuperación dos aspectos pendentes (de maneira orientativa en Decembro e en Marzo dependendo da organización do curso realizado coordinadamente entre os dous centros), que constarán de parte teórica e práctica. As tarefas suporán un 50 % da nota e as probas outro 50 %.

- O alumno que supere o módulo de primeiro curso recollerase súa cualificación na avaliación parcial previa á realización da FCT. O alumnado que non supere o módulo a través das probas de recuperación, será obxecto da elaboración dun novo informe de avaliación individualizado e o docente propondrá actividades de recuperación dos elementos mínimos curriculares vinculados as UD que se consideran pendentes. Realizará estas actividades durante o período ordinario de realización da FCT (as entregas das actividades e traballos de recuperación deberán realizarse no período estipulado para cada alumno) No mes de Xuño realizarase unha proba de recuperación coas partes que teña pendentes.

Aquel alumnado que non acade unha cualificación de 5 no proceso de avaliación continua, deberá recuperar as probas obxectivas non superadas e realizar o/s traballo/s pendente/s de ser o caso.

A recuperación das probas escritas consistirá na realización dun exame dos contidos pendentes e terá como referencia os contidos mínimos establecidos nesta programación. Este exame superárase sempre que obteña o mínimo de 5 puntos.

A nota final acadarase tendo en conta o resto de instrumentos de avaliación empregados durante o curso de ser o caso.

Con anterioridade á realización da proba final realizaranse actividades de reforzo dos contidos de cada unidade formativa que a modo de orientación son expostos a continuación:

UF1

Para acadar RA1: Adquire competencias necesarias para o desempeño das funcións de nivel básico en prevención de riscos laborais consonte o establecido no RD 39/1997

Repaso de contidos referentes a:

Riscos ligados ás condicións ergonómicas

Traballo e saúde: riscos profesionais.

Factores de risco.

Condicións de traballo

Dereitos e deberes básicos en materia de prevención de riscos laborais

Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados

Órganos de representación e participación das persoas traballadoras na prevención de riscos laborais

Aplicación das principais técnicas de primeiros auxilios

Plan de emerxencia e evacuación

Actuación responsable en situacións de emerxencia e primeiros auxilios

Composición da caixa de primeiros auxilios

UF2

Para acadar RA1: Desenvolve actividades de autoconhecimento que lle permitan orientarse a campos profesionais motivadores nos que poida despreparar todas as súas capacidades.

Repaso de aspectos relacionados con:

Autoanálise e toma de decisións académicas e profesionais

Autoconhecimento, autonomía persoal e autopercepción

Identificación de intereses, capacidades, motivacións, aptitudes, fortalezas e debilidades persoais para o proxecto profesional ó que se aspire

Autoestima: confianza, perseveranza e seguridade nun mesmo

Capacidade autocrítica. Iniciativa persoal. Pensamento creativo

Análise e avaliación do potencial profesional. DAFO persoal

Identificación de intereses, capacidades, motivacións, aptitudes, fortalezas e debilidades persoais para o proxecto profesional ó que se aspire (tamén aparece en relación co CA 1.2)

Aspiracións e metas: definición de obxectivos profesionais

Pegada e reputación dixital. Xestión de identidades dixitais: persoal e profesional

Axudas e recursos para superar carencias e afrontar retos persoais: probas obxectivas e tests psicométricos

Para acadar RA2: Desenvolve habilidades sociais concretas que se demostraron como fundamentais á hora de atopar un emprego e mantelo.

Repaso de aspectos relacionados con:

Habilidades sociais e habilidades de comunicación

Estratexias para superar as eivas de comunicación

Equipos de traballo. importancia do traballo colaborativo.

Liderado como trazo de personalidade

Conflito: concepto, causas, tipos e resolución.

Negociación

Habilidades de organización e xestión

Ferramentas dixitais na interacción coas demais persoas. Networking

Para acadar RA3: Accede á información dos posibles itinerarios académicos e/ou profesionais que teña ao seu alcance a través da investigación e a reflexión libre de estereotipos vocacionais.

Repaso de aspectos relacionados con:

Retos da revolución dixital

Información xeral sobre sectores económicos e produtivos

Itinerarios académicos: información sobre as opcións para cursar na FP, noutros estudos postobrigatorios e nos estudos superiores

Información sobre a estrutura do sistema educativo

Transición á vida activa

Servizos de orientación profesional. Orientación académico ¿ profesional para a igualdade de oportunidades

Servizos de orientación académica. Programas, oportunidades e axudas para a formación

Formación permanente na traxectoria laboral e profesional como factor clave para a adaptación ó cambio

Para acadar RA4: Pon en marcha un itinerario propio analizando as opcións educativas e profesionais, valorando vantaxes e inconvenientes de cada unha delas e examinando as que mellor se axusten ás súas posibilidades e ás súas preferencias.

Repaso de aspectos relacionados con:

Avaliación das alternativas e da decisión tomada

Identificación de itinerarios formativos relacionados

Fontes de información

Aspiracións e metas: definición do obxectivo que se queira conseguir

Organización dunha conduta decisoria: que quero facer, que podo facer, onde o podo facer

Definición e análise do sector profesional. O teu título: sector produtivo, ocupacións e postos de traballo

Toma de decisións na orientación académica e profesional

Análise dos intereses, aptitudes e motivacións persoais para a carreira profesional

Para acadar RA5: Coñece as estratexias de acceso ó mercado de traballo por conta allea e utiliza ferramentas necesarias para o proceso de inserción laboral.

Repaso de aspectos relacionados con:

Traballo na Administración Pública

Traballo por conta allea e por conta propia

Oferta de traballo. Selección de ofertas e perfil da persoa candidata

Fontes de procura de emprego. Información xeral para a procura activa de emprego e de alternativas

Información sobre a elaboración e presentación da carta de presentación e do currículo persoal: tipos e contido

Entrevista de traballo

Axudas e recursos para superar carencias e afrontar retos profesionais: axudas e subvencións á creación de empresas

Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa

Ferramentas dixitais no proceso de procura de emprego

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perda o dereito a avaliación continua realizará una proba extraordinaria que abarcará os mínimos exixibles para a avaliación positiva neste módulo. O peso desta proba será do 100%. Para a superación do módulo o alumno deberá obter unha cualificación igual ou superior a 5 puntos.

Deberán presentarse a esta proba de carácter global, todo o alumnado que perda o dereito a avaliación continua.

Isto último non se aplica á modalidade a distancia pois eles non perden o dereito a avaliación continua.

En todo caso, a cualificación obtida nesta proba final representa 100 por cento da nota final.

A proba abarcará todo o módulo e a nota resultante non difereza por UF.

O contido desta proba incluírá tanto preguntas teóricas (formato test), como supostos prácticos.

Utilizaranse polo menos un dos CA de cada un dos RA (1) que existen na UF 1 e polo menos un dos CA de cada un dos RA (5) que existen na UF 2.

A proba será valorizada sobre 10 puntos, sendo necesario alcanzar unha puntuación igual ou superior a 5 para superar o módulo.

A cualificación debe ser expresada sen decimais, co cal será utilizado un proceso de redondeo por exceso ao enteiro máis próximo, sempre que os decimais sexan 0,5 ou superiores, ou por defecto en caso contrario. O redondeo por exceso só opera cando a cualificación inicial obtida sexa igual ou superior a 5.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación será realizado utilizando a ligazón "Seguimento das programacións" da aplicación institucional que se encontra na ligazón <https://www.edu.xunta.es/programacions/>

Alén disto, en todas as reunións mensuais do departamento, un punto obrigatorio da orde do día é a confirmación de que estes seguimentos da aplicación están sendo realizados, así como o comentario de calquera incidencia no seguimento da programación.

Para o caso do seguimento da avaliación da práctica docente, utilizarase o modelo de enquisa de satisfacción do labor docente (MD82CLI03) que o alumnado debe realizar a proposta do/a titor/a de cada grupo trimestralmente. No caso de que esta enquisa non atinxira a puntuación mínima, o/a profesor/a envolvido/a reunirse co alumnado para tratar con máis profundidade aqueles items en que o alumnado manifestara algunha desconformidade.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Segundo o establecido no artigo 28 da Orde de 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial, ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Esta información poderá proceder de diferentes fontes. Para alén da información fornecida polas titoras e titores correspondentes e pola propia área de Formación, os integrantes do departamento realizarán durante a primeira semana do curso unha proba de avaliación previa entre o alumnado do seu módulo. Para este fin será utilizado o modelo que aparece na epígrafe 10.2. da presente programación.

Despois da avaliación inicial decidiranse as medidas concretas de actuación de acordo ao Decreto 229/2011, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes. Tamén no artigo 33º epígrafe 1 do Decreto 114/2010, de 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia que ¿Os centros educativos desenvolverán o currículo das ensinanzas de formación profesional de acordo coas características e as expectativas do alumnado, con especial atención ás necesidades daquelas persoas que presenten unha discapacidade, e as posibilidades formativas do medio, especialmente no módulo profesional de formación en centros de traballo, e reflectirano na programación xeral anual tendo en conta as necesidades de desenvolvemento económico, social e de recursos humanos do seu ámbito socio productivo¿. O Real Decreto 659/2023, de 18 de xullo, polo que se desenvolve a ordenación do Sistema de formación profesional establece no seu artigo 3,g que se ten que ¿Configurar a Formación Profesional de maneira flexible, modular e acorde coas formulacións a escala da Unión Europea, sobre a base de itinerarios formativos accesibles, progresivos, acumulables e adaptados ás necesidades individuais e colectivas, tendo en conta a idade, o sexo, a discapacidade no seu caso, e a situación persoal, familiar ou laboral, e dirixidos a un abanico de perfís profesionais comprensivo, desde os xeneralistas até os altamente especializados¿. E no seu artigo 15 ¿As administracións responsables de cada oferta fomentarán a equidade e inclusión, a igualdade de oportunidades e a non discriminación na formación profesional ao longo da vida laboral, adoptando ao efecto as medidas de flexibilización e as alternativas metodolóxicas de accesibilidade ao currículo, de adaptación temporal e deseño universal que sexan necesarias para conseguir que toda persoa poida acceder a unha formación profesional de calidade ao longo da vida laboral en igualdade de oportunidades en todos e cada un dos Graos previstos no Sistema de Formación Profesional¿. ¿3.¿A atención diferenciada que requiran determinadas persoas réxese por:

a)¿Os principios de normalización, inclusión e accesibilidade.

b)¿A adaptación de condicións facilitadoras da adquisición das aprendizaxes e das avaliacións ás necesidades precisadas de apoio formativo.

4.¿Corresponde ás administracións competentes en cada caso dispor os medios necesarios para que poidan alcanzar os obxectivos establecidos en termos de resultados de aprendizaxe e adquirir as competencias profesionais correspondentes¿.

No artigo 18.2 establece que ¿A avaliación debe respectar as necesidades de adaptación metodolóxica, de ampliación de tempos e de recursos das persoas con necesidades específicas de apoio educativo ou formativo. Estas adaptacións en ningún caso teranse en conta para minorar as cualificacións obtidas¿. E no artigo 35 dispón que ¿As administracións competentes:

a)¿Poderán, nesta modalidade:

2.º¿Autorizar flexibilizacións na estrutura, programa e organización específica das ofertas, sempre que iso non modifique o perfil profesional, as competencias e os resultados de aprendizaxe vinculados á acreditación, o certificado ou o título; ou, de modificarse aqueles, autorizar a emisión dunha certificación académica que recolla os resultados de aprendizaxe incluídos na oferta específica.

3.º¿Flexibilizar a duración das ofertas, así como nas condicións de permanencia e os horarios, co fin de atender as necesidades das persoas en formación¿.

No Capítulo VI, Alumnado con Necesidades Educativas Especiais, da Orde de 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial, expónse o procedemento a seguir, a documentación e os prazos. Esta medida debe ser decidida pola equipa docente co asesoramento do Departamento de Información e Orientación Profesional, nesa sesión de avaliación inicial do ciclo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O Real Decreto 659/2023, de 18 de xullo, polo que se desenvolve a ordenación do Sistema de Formación Profesional establece:

Artigo 3. ¿Función e obxectivos xerais do Sistema de Formación Profesional

g) ¿Configurar a Formación Profesional de maneira flexible, modular e acorde coas formulacións a escala da Unión Europea, sobre a base de itinerarios formativos accesibles, progresivos, acumulables e adaptados ás necesidades individuais e colectivas, tendo en conta a idade, o sexo, a discapacidade no seu caso, e a situación persoal, familiar ou laboral, e dirixidos a un abanico de perfís profesionais comprensivo, desde os xeneralistas até os altamente especializados

k) ¿Prover orientación profesional que facilite ás persoas, ao longo da vida, a toma de decisións na elección e xestión das súas carreiras formativas e profesionais, combatendo os estereotipos de xénero, os relacionados coa discapacidade ou coas necesidades específicas de apoio educativo ou formativo, e colaborando na construción dunha identidade profesional motivadora de futuras aprendizaxes e adaptacións á evolución dos procesos produtivos e ao cambio social, e favorecendo o coñecemento das oportunidades existentes ou emerxentes nas contornas rurais e as zonas en declive demográfico

m) ¿Promover a igualdade de oportunidades das persoas con discapacidade e, en xeral, de persoas e colectivos con dificultades de inserción socio-laboral no acceso e o proceso de formación profesional habilitante e facilitadora da inserción no mercado laboral.

Artigo 15. ¿Atención ás diferenzas individuais.

1. ¿As administracións responsables de cada oferta fomentarán a equidade e inclusión, a igualdade de oportunidades e a non discriminación na formación profesional ao longo da vida laboral, adoptando ao efecto as medidas de flexibilización e as alternativas metodolóxicas de accesibilidade ao currículo, de adaptación temporal e deseño universal que sexan necesarias para conseguir que toda persoa poida acceder a unha formación profesional de calidade ao longo da vida laboral en igualdade de oportunidades en todos e cada un dos Graos previstos no Sistema de Formación Profesional.

2. ¿Entenderase por persoas con necesidades específicas de apoio educativo ou formativo aquelas que, con independencia de que estas teñan a súa orixe en condicións persoais, sociais ou de calquera outro tipo, xeren a necesidade dunha atención diferente á ordinaria durante a súa formación para que as persoas poidan alcanzar as competencias profesionais e para a empleabilidade previstas en cada acción formativa.

3. ¿A atención diferenciada que requiran determinadas persoas réxese por:

a) ¿Os principios de normalización, inclusión e accesibilidade.

b) ¿A adaptación de condicións facilitadoras da adquisición das aprendizaxes e das avaliacións ás necesidades precisadas de apoio formativo.

4. ¿Corresponde ás administracións competentes en cada caso dispor os medios necesarios para que poidan alcanzar os obxectivos establecidos en termos de resultados de aprendizaxe e adquirir as competencias profesionais correspondentes.

5. ¿As administracións establecerán unha porcentaxe de prazos reservados para persoas con discapacidade, que non poderá ser inferior ao cinco por cento da oferta de prazos

Artigo 16. ¿Dereito a unha avaliación obxectiva.

As administracións garantirán, mediante o establecemento dos oportunos procedementos, o dereito a que o esforzo, o rendemento e a adquisición das aprendizaxes sexan valorados e recoñecidos con obxectividade, atendendo, en todo caso, ao carácter continuo e diferenciado segundo os módulos profesionais ou os seus resultados de aprendizaxe, así como, no seu caso, ás necesarias adaptacións nos procesos de aprendizaxe e de avaliación

Artigo 18. ¿Aspectos comúns sobre avaliación e cualificación

2. ¿A avaliación debe respectar as necesidades de adaptación metodolóxica, de ampliación de tempos e de recursos das persoas con necesidades específicas de apoio educativo ou formativo. Estas adaptacións en ningún caso teranse en conta para minorar as cualificacións obtidas

Artigo 32. ¿Finalidade.

As ofertas da modalidade dirixida a persoas con necesidades educativas ou formativas especiais derivadas de discapacidade ou outras dificultades específicas que o xustifiquen teñen por finalidade facilitar o proceso de aprendizaxe profesional para posibilitar a inserción laboral e o mantemento da empleabilidade

Artigo 35. Carácter e autorización das ofertas.

1. ¿As administracións competentes:

a) ¿Poderán, nesta modalidade:

- 1.º ¿Efectuar ofertas de Grao A, B, C e D, cuxo desenvolvemento deberá ter lugar nos centros que a Administración determine, garantindo, en todo caso, que capaciten e manteñan actualizadas ás persoas con discapacidade no seu itinerario profesional ao longo da súa vida laboral.
- 2.º ¿Autorizar flexibilizacións na estrutura, programa e organización específica das ofertas, sempre que iso non modifique o perfil profesional, as competencias e os resultados de aprendizaxe vinculados á acreditación, o certificado ou o título; ou, de modificarse aqueles, autorizar a emisión dunha certificación académica que recolla os resultados de aprendizaxe incluídos na oferta específica.
- 3.º ¿Flexibilizar a duración das ofertas, así como nas condicións de permanencia e os horarios, co fin de atender as necesidades das persoas en formación

Poderíamos definir que se entende por diversidade no ámbito educativo. Así, segundo Silva (2007, 3) sería "todas aquelas características excepcionais do alumnado, provocadas por diversos factores que requiren unha atención especializada para que todo o alumnado alcance un mesmo nivel de aprendizaxe". Isto provoca que "A atención á diversidade require unha abordaxe inclusiva, a cal, procura promover no profesorado unha formación teórico-práctica, configurando actitudes favorables para a diversidade e inclusión; e co coñecemento do desenvolvemento das persoas con necesidades educativas asociadas á discapacidade" (García, Massani e Bermúdez, 2016).

Entre as actuacións ou vías que se presentan para o tratamento da diversidade na formación profesional (Álvarez, 2018, 179) van ser desenvolvidas as seguintes:

Serán utilizadas metodoloxías didácticas diferentes, que se adapten aos diferentes graos de capacidades previas, aos diversos niveis de autonomía e responsabilidade do alumnado e ás dificultades ou súper logros detectados en procesos de aprendizaxe anteriores.

Serán adaptadas as actividades ás motivacións e necesidades do alumnado, presentando aquelas a un nivel situado entre o que xa saben facer autonomamente e o que son capaces de facer coa axuda e guía do profesorado ou dos/as seus/súas compañeiros/as. Será establecido de menor a maior a dificultade das tarefas, de tal maneira que todo o alumnado poida encontrar espazos de resposta adecuados ás súas capacidades.

As actividades e as prácticas colectivas propostas serán desenvolvidas en grupos heteroxéneos, prestando atención á repartición de tarefas e a unha asignación de funcións flexibles.

Serán respectados os ritmos de aprendizaxe do alumnado, en función dos seus intereses, motivacións e capacidades.

Nas actividades de recuperación programadas, para o alumnado con máis dificultades de aprendizaxe serán definidas de maneira clara os conceptos que lle custa traballo comprender. Serán presentadas estas

actividades tendo presente os niveis mínimos que deberá atinxir o alumnado.

Serán presentadas actividades de ampliación para que o alumnado poida mellorar o proceso de aprendizaxe.

Será mellorado o hábito de estudo e a responsabilidade.

Serán fomentadas as relacións sociais e a integración do alumnado do grupo.

Desta maneira, disporanse de actividades sobre un mesmo contido de repaso, de reforzo e de ampliación variando o grao de dificultade.

Igualmente, atenderase á diversidade na formulación das actividades, por iso presentaranse actividades básicas de reforzo e actividades de ampliación e afondamento, prestando unha axuda máis personalizada para fomentar a adquisición das habilidades necesarias para beneficiarse do traballo e da relación cos seus iguais. En calquera caso, prestarase especial atención perante necesidades de apoio e/ou reforzo, alumnado con TDAH, síndrome de Asperger, altas capacidades, incorporación serodia e/ou desvantaxes sociais e doenzas que impiden unha regular escolarización.

En relación ó desenvolvemento persoal e social evítanse as comparacións descalificadoras do alumnado tanto sexan polas súas dificultades, como polas súas diferenzas.

A respecto da interacción entre iguais, fomentaranse as relacións de aceptación, axuda mutua, cooperación e respecto polas diferenzas, tan importantes para que o alumnado que teña dificultades na aprendizaxe non se sinta rexeitado e desmotivado. Un adecuado contexto de actividades cooperativas nas que se creen relacións de interdependencia entre o alumnado será outra das medidas a aplicar.

Fóra destas medidas xerais cada necesidade educativa especial ou cada necesidade específica de apoio educativo precisaría de medidas concretas, sendo conscientes que moitas das que aparecen a continuación, dificilmente van aparecer no ciclo formativo e polo tanto no módulo ao que se refire a presente programación. O propio Consejo Escolar del Estado (2017, 7), a través dun ditame elaborado pola súa Comisión Permanente recoñece que: ¿En moitos casos, os estudantes con discapacidade, en particular aqueles que teñen adaptacións curriculares significativas, teñen como única opción para poder continuar a súa formación e, en consecuencia, preparación para o emprego, a Formación Profesional Básica¿.

De seguido van ser enumeradas diferentes necesidades educativas especiais ou necesidades específicas de apoio educativo, sinalando algunhas medidas de atención dese alumnado. De calquera maneira, na bibliografía que aparece ao final deste texto poden ser encontradas outras propostas que melloren e amplíen as anteriores.

Alumnado con discapacidade intelectual: O profesorado debería estar atento a que este alumnado desenvolva as seguintes necesidades básicas (Consellería de Educación, 2005, 14-15):

Asumir o seu propio corpo, xa que, en moitas ocasións, as persoas con discapacidade intelectual o ven como algo imperfecto e estenden esta visión a outros aspectos da súa personalidade.

Traballar a autonomía persoal, xa que neste colectivo son moi acusados aspectos tales como a sobre protección.

Fornecerlles un extra de motivación, xa que o esforzo que lles supoñen moitas tarefas fai que se incorporen ás actividades con maior dificultade.

Axudarlles a construír unha autoestima axustada, xa que é un elemento fundamental para o equilibrio de calquera persoa.

Ampliando as oportunidades que o medio lles forneza, xa que, se estas son axeitadas, o seu prognóstico mellorará, excepto que se trate de atrasos mentais progresivos.

Alumnado con discapacidade motora. Entre os obxectivos prioritarios que se deben ter en conta no traballo educativo con este alumnado, hai que salientar (Consellería de Educación, 2006, 24):

Potenciar a súa autonomía persoal: desenvolvemento de destrezas motrices, hábitos hixiénicos e de auto coidado, ou de habilidades sociais, establecendo niveis de exixencia progresivos, congruentes e constantes.

Favorecer a participación activa do alumno ou alumna na comunidade educativa.

Fornecerlle medios de expresión eficientes e claros que permitan unha fácil comunicación cos demais.

Fomentar a capacidade de socialización, facilitando a interacción en todos os ambientes, ademais do escolar, sobre todo en actividades sociais de ocio e de lecer.

Alumnado con discapacidade sensorial. As medidas ordinarias de atención á diversidade teñen como finalidade dar resposta ás diferenzas en competencia curricular, motivación, intereses, relación social, estratexias, ritmos de aprendizaxe, estando destinadas a facilitar a consecución dos obxectivos e competencias establecidas na ensinanza, salientando as seguintes (Consellería de Educación, Universidade e

Formación Profesional, 2019, 40):

Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da sala de aulas ás características do alumnado.

Adecuación das programacións didácticas á contorna e ao alumnado.

Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.

Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación.

Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.

Desdobramentos de grupos.

Alumnado con trastornos xeneralizados do desenvolvemento, (TEA) síndrome Asperger. Habería que ter en conta os seguintes aspectos metodolóxicos xerais (Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, 2007, 29-30):

Introducir claves visuais que axuden a estruturar o tempo e o espazo.

Trátase de axudar o alumnado a organizar a información que recibe para poder pór algunha orde no seu mundo caótico. Canto máis comprensible lle sexa o contorno, menor probabilidade haberá de que aparezan condutas problemáticas.

Estruturar as tarefas en sucesivos pasos, fornecendo as axudas previas, moldeamento físico, encadeamento cara atrás ou verbalización na procura da aprendizaxe sen erro.

Ter en conta os intereses e preferencias da persoa, propóndolle actividades atractivas, que poden servir de reforzo para outras que consideremos relevantes.

Fornecerlle unha atención individualizada cálida por parte do profesorado, que compartirá unhas estratexias claras e comúns.

Darlle tempo abondo para que poida emitir a resposta.

Axudar a que perciba as consecuencias dos seus actos, fornecéndolle criterios de éxito sempre e cando sexa posible; así favoreceremos a súa autonomía.

Con salienta Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2011b, 5) "o obxectivo xeral é a consecución das competencias básicas e de maneira particular o logro de:

Unha mellora na socialización.

Maior competencia comunicativa.

Aumento da flexibilidade mental".

Alumnado con trastornos graves de conduta. Habería que seguir as recomendacións e procedementos da Estratexia galega de convivencia escolar (Consellería de Cultura, Educación e Universidade, 2015a) e do portal Convivencia (Consellería de Cultura, Educación e Universidade, 2015b).

Alumnado con altas capacidades: sobre dotación intelectual. Para axustar a resposta educativa para este alumnado hai que considerar as seguintes necesidades educativas (Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, 2003, 20):

Precisa dunha ensinanza adaptada, cunha abordaxe multidisciplinar nun contexto educativo enriquecido e dinámico, estimulante para o seu desenvolvemento.

Require do acceso a recursos e materiais adicionais, que deben ser planificados especificamente.

Cómprelle flexibilidade no seu horario e nas súas actividades, polo que é conveniente que, cando sexa posible, deixemos que continúe co traballo até que estea seguro e satisfeito coa tarefa realizada.

Precisa participar moi activamente no proceso de ensinanza e aprendizaxe e ter a oportunidade de poder pór en práctica as súas habilidades.

Élle imprescindible un contorno en que se valoricen as ideas creativas e orixinais, máis que a repetición dos contidos.

Cómprelle un clima social en que se sinta aceptado, e precisa de orientación no manexo das relacións interpersoais e sociais.

No nivel educativo da formación profesional non é posible realizar adaptación curriculares significativas, mais poderían ser utilizadas algunha medida de enriquecemento horizontal ou vertical, como as propostas en Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2011a, 8-9).

Alumnado con TDAH. Canto ás tarefas e deberes é necesario (AA VV, 2014, 60-61):

- Reducir e fragmentar as actividades.
- Supervisar os exercicios e asegurarse de que entendeu que ten que facer.
- Utilizar reforzos e apoios visuais na instrución oral.
- Non sobrecargar de tarefas para a casa, e seleccionar ben aquelas que se consideren máis importantes.

Canto ás estratexias expositivas, o profesorado debe ter en conta as seguintes estratexias (AA VV, 2014, 61):

- Antes de empezar, ha de asegurarse de que atende.
- Utilizar frases curtas e claras.
- Manter o contacto visual e permanecer cerca.
- Focalizar a atención nos conceptos *¿clave¿*.
- Utilizar estímulos visuais e modificar o ritmo da exposición, coas debidas pausas.
- Presentar a idea principal explicitamente ao principio da explicación.
- Utilizar estratexias de categorización e imaxes mentais de conceptos.
- Impicala ou impicalo, promovendo a súa participación con preguntas sinxelas.
- Fornecerlle un sistema de titoría dun compañeiro ou dunha compañeira que lle axude a revisar os puntos fundamentais da explicación, e promover que o alumnado con TDAH explique os conceptos a estudantes con máis dificultades ca el.

Canto aos exames ou probas escritas será necesario (AA VV, 2014, 61-62):

- Utilizar diferentes formas e instrumentos de avaliación.
- Que os exames escritos sexan curtos e con preguntas breves, fechadas, claras e con vocabulario sinxelo.
- Complementar os exames escritos de forma oral, cando se observa que están incompletos.
- Alternar a forma de presentación das cuestións que ten que responder o alumnado (de forma oral, escrita ou coas novas tecnoloxías).
- Pactar a fórmula máis idónea para realizar os exames (oral ou utilizando o ordenador), debido ás dificultades de escritura dalgún alumnado con TDAH.
- Deixar máis tempo para os exames ou probas escritas, incluso dividilas en dúas sesións, e ser flexibles na súa duración.
- Presentar escrito o texto dos exames, salientando as partes máis importantes de cada cuestión e, no caso de preguntas complexas, diferenciando ben cada tarefa.
- Deixar suficiente espazo entre as preguntas, e supervisar a súa comprensión e execución.
- Posibilitar que as e os estudantes que o desexen poidan recuperar, durante a avaliación, os exames suspensos.
- Pedir que se revisen os traballos e os exames antes de entregalos.

Alumnado con dislexia. Deben ser establecidos os seguintes obxectivos a nivel individual (Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, 2008, 25):

- Elaborar os programas de corrección dos erros específicos de acordo coa operativización destes.

Executar os programas e deseñar un plano de seguimento e avaliación dos planos específicos iniciados.

Alumnado de incorporación tardía (alumnado estranxeiro de recente incorporación ou incorporación despois de iniciado o curso). No nivel educativo da formación profesional inicial debería centrarse a atención, sobre todo, no desenvolvemento das competencias clave. Outras medidas poden ser consultadas no portal Atención á diversidade (Consellería de Cultura, Educación e Universidade, 2012a).

Alumnado con desvantaxe socio educativa procedente de ambientes desfavorecidos e/ou marxinais. No nivel educativo da formación profesional inicial debería centrarse a atención, sobre todo, no desenvolvemento das competencias clave. Outras medidas poden ser consultadas no portal Atención á diversidade (Consellería de Cultura, Educación e Universidade, 2012a). Tamén pode ser útil tirar información sobre diferentes programas levados adiante polo Instituto Galego para a Xestión do Terceiro Sector.

Alumnado con desvantaxe socio educativa pertencente á etnia xitana. No nivel educativo da formación profesional inicial debería centrarse a atención, sobre todo, no programa Promociona, Secretariado Xitano (Consellería de Cultura, Educación e Universidade, 2012b) e no desenvolvemento das competencias clave (Consellería de Cultura, Educación e Universidade, 2012a).

Por último habería que ter en conta o alumnado que precisa atención educativa por doenza, tanto domiciliaria como hospitalaria. No portal Educonvives (Consellería de Cultura, Educación e Universidade, 2015a), así como en Consellería de Cultura, Educación e Universidade (2015c) pódese consultar información sobre as estratexias a seguir.

Bibliografía

AA VV (2014): Protocolo de consenso sobre TDAH na infancia e na adolescencia nos ámbitos educativo e sanitario, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. Accesíbel en: http://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/protected/content_type/advertisement/2014/07/02/libro_tdah_definitivo_16-06-14.pdf

AA VV (2019): Protocolo para a atención educativa ao alumnado con discapacidade auditiva, Santiago de Compostela: Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional. Accesíbel en: <https://www.edu.xunta.gal/portal/node/27080>

Álvarez Mercado, A.L. (2018): ¿Atención a la diversidad en la Formación Profesional?, Revista Internacional de Apoyo a la Inclusión, Logopedia, Sociedad y Multiculturalidad, volume 4, número 4, outubro, ISSN: 2387-0907.

Consejo Escolar del Estado (2017): ¿Dictamen 21/2017, al Proyecto de real decreto por el que se establecen las condiciones de acceso y admisión a los Ciclos formativos de la formación profesional del sistema educativo?. Accesíbel en: http://www.educacionyfp.gob.es/dam/jcr:0a64a080-f27f46f7-a42d-6efdf7899e89/Dictamen_21_2017.pdf

Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2003): Alumnado con sobredotación intelectual, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. Accesíbel en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/node/3630>

Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2005): Alumnado con discapacidade intelectual, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. Accesíbel en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/node/3644>

Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2006): Alumnado con discapacidade motora, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. Accesíbel en: <http://www.edu.xunta.es/ftpserver/portal/DXC/libros/motora.pdf>

Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2007): Alumnado con trastornos xeneralizados do desenvolvemento, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. Accesible en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/node/3655>

Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2008): Alumnado con trastornos de aprendizaxe, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. Accesíbel en: <https://www.edu.xunta.gal/portal/node/3656>

Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2011a): Sobredotación intelectual. Equipos orientación específicos, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. Accesible en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/node/3700>

Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (2011b): Trastornos xeneralizados. Equipos orientación específicos, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. Accesible en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/node/3703>

Consellería de Cultura, Educación e Universidade (2012a): Atención á diversidade. Accesíbel en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/diversidadeorientacion/141/145/146>

Consellería de Cultura, Educación e Universidade (2012b): Programa Promociona. Polo éxito escolar da comunidade xitana (Fundación Secretariado Gitano). Accesíbel en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/node/3791>

Consellería de Cultura, Educación e Universidade (2015a): Estratexia galega de convivencia escolar 2015-2020. Accesíbel en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/Educonvives.gal>

Consellería de Cultura, Educación e Universidade (2015b): Convivencia. Accesíbel en: <http://www.edu.xunta.gal/portal/convivencia>

Consellería de Cultura, Educación e Universidade (2015c): Protocolo de Atención educativa domiciliaria. Santiago de Compostela: Consellería de Cultura, Educación e Universidade. Accesíbel en: http://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/atencion_educativa_domiciliaria_v2.pdf

García Navarro, X.; Massani Enríquez, J.F. e Bermúdez López, I.L. (2016): ¿La educación inclusiva en la formación de profesionales de la educación?, Revista Universidad y Sociedad, volume 8, número1, xaneiro-abril, ISSN 2218-3620.

Instituto Galego para a Xestión do Terceiro Sector: Igaxes. Accesíbel en: <https://www.igaxes.org/gl/>

Silva Salinas, S. (2007): Atención a la diversidad, Vigo: Ideas Propias Editorial.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A finalidade da educación é o desenvolvemento integral do alumnado. Isto supón atender non só ás capacidades cognitivas ou intelectuais do alumnado senón tamén ás súas capacidades afectivas, motrices, de relación entre persoas e de inserción e actuación social. A formación ético moral xunto coa formación científica debe posibilitar esa formación integral.

A lexislación educativa estableceu os currículos das distintas etapas educativas e neles os ensinamentos ou temas transversais que deben estar presentes nas diferentes áreas. O carácter transversal fai referencia a diferentes aspectos:

- Os temas transversais abranguen contidos de varias disciplinas e o seu tratamento debe ser abordado desde a complementariedade.
- Non poden suscitarse como un programa paralelo ao desenvolvemento do currículo senón inserido na dinámica diaria do proceso de ensino aprendizaxe.
- Son transversais porque deben impregnar a totalidade das actividades do centro.

Por outra banda, os temas transversais deben contribuír especialmente á educación en valores morais e cívicos do alumnado.

Son considerados temas transversais:

Educación moral e cívica.

Educación para a paz.

Educación para a igualdade de oportunidades de ambos sexos.

Educación ambiental.

Educación para a saúde.

Educación viaria

Educación do consumidor.

Educación para o desenvolvemento.

Educación para o uso das novas tecnoloxías da información e a comunicación.

Aínda que este módulo ten relación con todas as categorías de valores de carácter transversal, algúns deles é máis doado integralos fluidamente na programación, pois mesmo son contemplados na propia lexislación que debemos analizar e forman parte dos propios CA do módulo:

1. Educación ambiental, relacionado co bloque de saúde laboral. Tendo en conta o sector produtivo é preciso sensibilizar o alumnado respecto a necesidade de utilizar materiais e realizar un bo tratamento dos residuos, con vistas á protección do medio ambiente e aumento dos niveis de calidade e seguranza.
2. Educación viaria, vinculado co tema de Sinalización e Accidentes de Traballo in itinere.
3. Educación para a Saúde, temas de prevención de riscos e de primeiros auxilios. É tamén un dereito e un deber dos traballadores a integridade física e unha adecuada política de seguranza e hixiene.
4. Educación para a Paz, que contribúe a desenvolver no alumnado a capacidade para consolidar a súa madurez persoal, social, e moral permitindo actuar de forma pacífica na resolución de conflitos.
5. Igualdade de oportunidades. Non discriminación no acceso ao emprego unha vez empregados por razón de sexo, estado civil, relixión, etcétera. Esta igualdade deberase respectar en todo momento, incluso no acceso ao mercado laboral.
6. Educación Moral y Cívica. Relacionada cos deberes que rexen a relación laboral, como os de cumprir as obrigas concretas do seu posto de traballo, de conformidade coas regras da boa fe e dilixencia.
7. Educación para a igualdade de oportunidades de ambos sexos, directamente relacionada co bloque de procura de emprego.
8. Por último, a necesidade de consultar múltiples páxinas web oficiais e de procurar pola rede información contrastada é parte da educación para o uso das TIC.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Non se prevén de inicialmente. A medida que avance o curso e o desenvolvemento da programación poderase organizar algunha actividade. Neste caso seguirase o protocolo do centro e do departamento de Fol para a realización deste tipo de actividades.

10. Outros apartados

10.1) Cuestionario de Avaliación Inicial

Nas primeiras semanas do curso procederemos a realizar unhas cuestións breves do contido xeral do módulo para ter as nocións do nivel do alumnado matriculado e así poder decidir as medidas preventivas e/ou correctoras que sexan necesarias. Este cuestionario e a avaliación 0.

10.2) Información da Programación

Nos primeiros días de mes de outubro clase o docente explicará esta programación e os criterios de calificación; a medida que se incorpore novo alumnado, repetiráselle a programación e criterios de calificación.

A programación do módulo estará a disposición do alumnado na aula virtual do mesmo así como na páxina web do CIFP

10.3) Libro de texto

Non será utilizado, nin recomendado, un libro de texto concreto. De calquera maneira, facilítase ao alumnado unha bibliografía básica para a súa consulta:

Bruno J. García González, David Tena Cornelles, Mª Carmen de Fez Solaz, Mª Desamparados García Ortuño, Mª Victoria Hernández Ricarte (2024): Itinerario personal para la empleabilidad I Saberes básicos, Editorial TuLibroFP. ISBN: 978-84-19957-15-3.

Mª Victoria Hernández Ricarte (2024) FP BÁSICA I.P.E. Fichas prácticas y recursos. Editorial TuLibrodeFP S.L.U. ISBN 978-84-19957-16-0

Beatriz Méndez Baiges(2024)Itinerario personal para la empleabilidad. Ciclo Formativo Grado Básico Editorial Editex. ISBN 978-84-1134-496-8

María Eugenia Caldas Blanco, María Luisa Hidalgo Ortega, Jesús Laraño Díaz (2024): Itinerario personal para la empleabilidad I 360°, Pozuelo de Alarcón: Editorial Editex. ISBN: 978-84-11349-18-5.

WEB para consultar a lexislación vixente: https://www.boe.es/biblioteca_juridica/index.php?tipo=C